

Warszawa, 19 czerwca 2023 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję nr 666/23 z dnia 1 czerwca 2023 r.
Znak sprawy: DSP13.056.20.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję nr 666/23 w sprawie zwiększenia dochodów gminy

Szanowna Pani,

w związku z przesłaną przy wykorzystaniu poczty elektronicznej w dniu 1 czerwca 2023 r. petycją nr 666/23 oraz jej uzupełnieniem otrzymanym w tym samym dniu w sprawie zwiększenia budżetu gminy przez samoopodatkowanie lub apele do mieszkańców i innych podatników w zakresie zwiększenia przez gminę niektórych stawek podatku od nieruchomości, czynszu, podatku rolnego lub leśnego wymienionych w punktach 1-6 petycji, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹ oraz uwzględniając przepisy ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych² informuję.

Organem właściwym do ustalania i różnicowania wysokości podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz stawek czynszów wymienionych w petycji jest rada gminy, która ustala je w drodze uchwał działając na podstawie ustaw.

Dla dokonania samoopodatkowania mieszkańców w zakresie przekraczającym obowiązujące ustawy niezbędne jest przeprowadzenie referendum gminnego.

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych³ przy określaniu wysokości stawek podatku od nieruchomości od budynków mieszkalnych lub ich części rada gminy może różnicować ich wysokość dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności lokalizację, sposób wykorzystywania, rodzaj zabudowy, stan techniczny oraz wiek budynków.

---

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 870.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 70.

³ Art. 5 ust. 3.

Zgodnie z ustawą z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym⁴ opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają wyłącznie grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Opodatkowaniu podatkiem leśnym podlegają określone w ustawie lasy, co oznacza grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy⁵.

Stawki czynszu i opłat za mieszkania komunalne i socjalne rada gminy ustala w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego⁶, na podstawie, których rada gminy przyjmuje wieloletni plan gospodarowania mieszkaniowym zasobem samorządu, w którym przyjmuje także zasady polityki czynszowej.

Mając na uwadze, że zaproponowany w petycji przedmiot opodatkowania lub różnicowania stawek podatków lub czynszów częściowo wykracza poza wskazane ramy w/w ustaw słusznie w petycji zauważono, iż istnieje możliwość wdrożenia niektórych z nich w oparciu o samoopodatkowanie mieszkańców gminy, co może nastąpić w wyniku przeprowadzenia referendum gminnego, w którym mieszkańcy gminy mogą postanowić o samoopodatkowaniu się na cele publiczne mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy. Referendum gminne przeprowadza się na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym⁷.

Nadmieniam, iż uchwałą w sprawie przeprowadzenia referendum gminnego podejmuje rada gminy. W przypadku, gdy przedmiotem referendum gminnego jest samoopodatkowanie się mieszkańców na cele publiczne, uchwała rady gminy, oprócz elementów, jakie zawierać powinna każda uchwała w sprawie przeprowadzenia referendum, wskazuje także cel lub cele oraz zasady samoopodatkowania.

Referendum gminne przeprowadza się z inicjatywy rady gminy lub na wniosek, co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁸, wpływy z samoopodatkowania mieszkańców są dochodami gminy.

W świetle powyższego postulaty zawarte w petycji mogą zostać zrealizowane na poziomie gminy przez radę gminy, której ustawy przypisują niezbędne w tym zakresie kompetencje, a nie przez Ministra Finansów, który nie posiada inicjatywy referendalnej na szczeblu gminy.

---

⁴ Art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

⁵ Art. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888).

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 725.

⁷ Art. 2 ust. 2 pkt 2, art. 4, art. 6, art. 9 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 741).

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 4.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Lachowicz

Dyrektor

Departamentu Polityki Podatkowej